

САДРЖАЈ

I. ДЕО ПРИНЦИПИ ДВОЈНОГ РАЧУНОВОДСТВА	31
УОПШТЕ О ПРЕДУЗЕЋУ	33
СРЕДСТВА И ИЗВОРИ СРЕДСТАВА ПРЕДУЗЕЋА	39
<i>Пословна средства</i>	39
Основна средства	39
Обртна средства	42
Средства резерви	42
ВАНПОСЛОВНА СРЕДСТВА (ЗАЈЕДНИЧКЕ ПОТРОШЊЕ)	43
<i>Извори средстава</i>	43
<i>Ревалоризација средстава и извора</i>	44
УОПШТЕ О РАЧУНОВОДСТВУ	48
<i>Реч о евиденцији</i>	48
<i>Књиговодство</i>	50
Просто књиговодство	50
Двојно књиговодство	51
Битна обележја двојног књиговодства	52
Појам књиговодства и рачуноводства	52
Задатак књиговодства	53
<i>Рачуноводство и друге научне дисциплине</i>	54
Подела (структура) рачуноводства	57
<i>Рачуноводство као извор егзактних информација</i>	60
<i>Правна регулатива у рачуноводству</i>	64
Закон о рачуноводству	64
Правилник о вођењу рачуноводства у предузећима	65
Кодекс рачуноводствених начела	65
Кодекс професионалне етике рачуновођа	66
<i>Привредне операције</i>	66
Књиговодствене промене	69
<i>Биланс</i>	70
Садржина и форма биланса	70
Билансна равнотежа	71
Билансно приказивање имовинске ситуације предузећа	72
Увод	72
Сукцесивни биланси као средство за перманентно изражавање имовинске ситуације предузећа	75

Међусобни односи Биланса стања и Биланса успеха и финансијски резултат	89
Шема типичних билансних промена	92
Закључна разматрања	94
Књижење билансних промена	95
Књижење на рачунима	96
Разлика између биланса и рачуна	99
ДЕФИНИЦИЈА И КЛАСИФИКАЦИЈА РАЧУНА	101
Уводна разматрања	101
Критеријуми при књижењу на рачунима	104
Назив и ознаке страна рачуна	105
Облици и форме рачуна	105
Степенасти облик рачуна	106
Форма рачуна по пагини	107
Форма рачуна по фолији	108
Облик комбинованог рачуна	108
Врсте рачуна	109
Рачуни стања, успеха и мешовити рачуни	110
Рачуни стања	110
Рачуни успеха	111
Мешовити рачуни	112
Синтетички, аналитички и аналитичко-синтетички рачуни	115
Потпуни, непотпуни и рачуни за корекцију	115
Билансни и изабилансни рачуни	116
Стварни и симболички рачуни	117
КОНТНЕ ТЕОРИЈЕ	118
Уводна разматрања	118
Контни (рачунски) план	122
Врста контних (рачунских) планова	124
ПОСЛОВНЕ КЊИГЕ	127
Уводна разматрања	127
Дневник	128
Главна књига	130
Помоћне књиге	131
Принципи и начела при вођењу пословних књига	137
ИНВЕНТАРИСАЊЕ	139
Уводна разматрања	139
Врсте и време инвентарисања	139
Редовно инвентарисање	140
Континуирано инвентарисање	140

Инвентарисање приликом редовне ликвидације или стечаја	140
Инвентарисање приликом статусних промена	141
Делимично инвентарисање	141
<i>Циљ инвентарисања</i>	141
<i>Одлука о инвентарисању и образовању комисије</i>	142
Решење о спровођењу инвентарисања	143
Припремне радње за инвентарисање	143
Приступање инвентарисању	144
<i>Израда и разматрање елабората</i>	145
<i>Књижење вишкова и мањкова</i>	145
Вишак и мањак на основним средствима	146
Књижење мањкова и вишкова робе	147
Вишак и мањак у благајни	149
Корекција осталих рачуна стања	150
ЗАКЉУЧИВАЊЕ И ОТВАРАЊЕ ПОСЛОВНИХ КЊИГА	154
<i>Уводна разматрања</i>	154
<i>Закључивање дневника</i>	154
<i>Закључивање рачуна главне књиге</i>	155
Нивелисање синтетичких са аналитичким рачунима	155
<i>Састављање закључног листа</i>	156
Пробни биланс (лист)	157
Биланс стања	158
Биланс успеха	158
<i>Закључна књижења</i>	159
Периодични и годишњи обрачун	159
Периодични обрачун	159
Годишњи обрачун	160
<i>Отварање пословних књига</i>	161

II. ДЕО ПРИМЕНА ДВОЈНОГ РАЧУНОВОДСТВА 163

РАЧУНОВОДСТВЕНО ОБУХВАТАЊЕ ОСНОВНИХ СРЕДСТАВА	165
<i>Уводна разматрања</i>	165
Прибављање основних средстава	165
Изградња основних средстава	166
Куповина основних средстава	168
Бесплатно прибављање основних средстава	171
<i>Продаја основних средстава</i>	172

Продаја основних средстава по вредности равној рачуноводственој вредности.....	172
Продаја основних средстава по вредности мањој од рачуноводствене вредности.....	173
Продаја основних средстава по вредности већој од рачуноводствене вредности.....	174
<i>Расходовање основних средстава</i>	175
<i>Уступање основних средстава</i>	177
Уступање основног средства набављеног из основног капитала.....	177
Уступање основног средства набављеног из кредита када је неотписана вредност већа од обавеза за кредит.....	178
Уступање основног средства набављеног из кредита кад је неотписана вредност мања од обавеза за кредит.....	179
РАЧУНОВОДСТВЕНО ОБУХВАТАЊЕ ЗАЛИХА	180
<i>Обухватање материјала</i>	180
Набавка материјала.....	181
Набавка материјала кад су трошкови набавке од добављача фактурисани.....	183
Набавка материјала по систему планских цена.....	184
Књижење материјала на путу.....	185
Књижење нефактурисаног материјала.....	186
Непознати трошкови набавке материјала.....	187
Издавање материјала.....	188
Издавање материјала по набавној цени.....	189
Издавање материјала по планској цени.....	190
Обухватање ситног инвентара и амбалаже.....	192
Набавка ситног инвентара и амбалаже.....	193
Издавање и отпис ситног инвентара и амбалаже.....	194
Продаја материјала.....	194
<i>Обухватање недовршене производње и готових производа</i>	195
<i>Обухватање робе</i>	198
Калкулације о набавци робе - појам.....	198
Разлика у цени трговинске робе.....	200
Евидентирање робе.....	203
Набавка робе.....	204
Интерно кретање робе.....	210
Промене цена трговинске робе.....	212
Продаја робе.....	213

РАЧУНОВОДСТВЕНО ОБУХВАТАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА, ИНСТРУМЕНАТА ОБЕЗБЕЂЕЊА ПЛАЋАЊА И ИМОВИНСКО - ПРАВНИХ ОДНОСА	221
<i>Уводна разматрања</i>	221
<i>Жиро-рачун</i>	222
<i>Благајна</i>	224
<i>Девизна средства</i>	226
<i>Инструменти за обезбеђење плаћања</i>	227
Отворени акредитиви	227
Издвојена средства за исплату чекова	228
Издвојена новчана средства за исплату меница	229
<i>Имовинско-правни односи</i>	230
Купци	231
Купци у земљи и иностранству	231
Остала потраживања (сумњива и спорна)	232
РАЧУНОВОДСТВЕНО ОБУХВАТАЊЕ КАПИТАЛА	233
<i>Уводна разматрања</i>	233
<i>Прибављање капитала</i>	235
<i>Основни капитал</i>	236
Друштвени капитал	236
Државни капитал	238
Акцијски капитал	239
Удели	241
Улози	241
<i>Резерве</i>	241
РАЧУНОВОДСТВЕНО ОБУХВАТАЊЕ ДУГОРОЧНИХ РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗА	245
<i>Дугорочна резервисања</i>	245
Резервисања за трошкове у гарантном року	245
Резервисања за трошкове инвестиционог одржавања основних средстава	246
Остала дугорочна резервисања	246
<i>Обухватање обавеза</i>	247
Уводна разматрања	247
Појам и врсте обавеза	247
Дугорочне обавезе	248
Краткорочне обавезе	250
РАЧУНОВОДСТВЕНО ОБУХВАТАЊЕ РАСХОДА	260
<i>Појам и врсте расхода</i>	260
Пословни расходи	261

Набавна вредност продате робе.....	262
Трошкови материјала	262
Трошкови производних услуга.....	265
Трошкови амортизације	267
Трошкови непроизводних услуга.....	269
Трошкови накнада радницима и грађанима.....	271
Трошкови нето зарада	273
Порези и доприноси независни од резултата.....	273
Временско разграничење материјалних трошкова.....	274
Трошкови резервисања за материјалне трошкове	275
Финансијски расходи.....	277
Финансијски расходи из односа са повезаним правним лицима.....	277
Расходи камата	278
Негативне курсне разлике.....	279
Отписи дугорочних финансијских пласмана	279
Остали финансијски расходи.....	280
Непословни и ванредни расходи.....	280
Ревалоризациони расходи	283
РАЧУНОВОДСТВЕНО ОБУХВАТАЊЕ ПРИХОДА.....	284
Појам и врсте прихода	284
Пословни приходи	284
Приходи од продате робе.....	285
Приходи од продатих производа и услуга	286
Финансијски приходи.....	287
Непословни и ванредни приходи	288
Ревалоризациони приходи	290
РАЧУНОВОДСТВЕНО ОБУХВАТАЊЕ ВАНПОСЛОВНИХ СРЕДСТАВА (ЗАЈЕДНИЧКЕ ПОТРОШЊЕ).....	292
Појам и подела	292
Евиденција ванпословних средстава (заједничке потрошње)	293
Набавка ванпословних средстава (заједничке потрошње) ..	293
Изградња ванпословних средстава (заједничке потрошње) ..	295
Продаја ванпословних средстава (заједничке потрошње)...	296
Случај када се продајна вредност поклапа са садашњом вредношћу.....	297
Случај када је продајна вредност већа од садашње вредности.....	297
Случај када је продајна вредност мања од садашње вредности.....	298

Расхоролање ванпословних средстава (заједничке потрошње)	299
Исправка вредности ванпословних средстава (заједничке потрошње)	299
Коришћење ванпословних средстава (заједничке потрошње)	300
Текућа заједничка потрошња	300
Заједничка потрошња за стамбену изградњу	301
Орочавање новчаних ванпословних средстава (заједничке потрошње) код банке уз камату	302
Заједничка потрошња за остале намене	303
Одржавање ванпословних средстава (заједничке потрошње)	303
Осигурање ванпословних средстава (заједничке потрошње)	304
Сопствени извори заједничке потрошње	305
ПРЕДЗАКЉУЧНА КЊИЖЕЊА	308
Уводна разматрања	308
Усклађивање рачуноводственог стања са самим собом	308
Усклађивање рачуноводственог са стварним стањем	309
Корекција салда рачуна стања	310
Декомпоновање салда активно-пасивних рачуна	313
Корекција расхода и прихода	314
РАЧУНОВОДСТВЕНО ОБУХВАТАЊЕ ФИНАНСИЈСКОГ РЕЗУЛТАТА	315
Уводна разматрања	315
Финансијски (периодични) резултат и правна регулатива	318
Концепције обрачунавања финансијског резултата	320
Концепт номиналног резултата	321
Концепт актуелизованог резултата	322
Периодични резултат у нашем обрачунском систему	326
Утврђивање и расподела финансијског резултата	329
Методe утврђивања финансијског (периодичног) резултата	329
Утврђивање финансијског (периодичног) резултата	331
Расподела финансијског (периодичног) резултата (добитка)	337
Покриће губитка	342
III. ДЕО ОРГАНИЗАЦИЈА РАЧУНОВОДСТВА	345

РАЧУНОВОДСТВО ПРИВАТНОГ ПРЕДУЗЕЋА.....	347
<i>Оснивање приватног предузећа</i>	<i>347</i>
Доношење општег акта о финансијском и рачуноводственом пословању	348
Отварање рачуна код банке	349
Пословне књиге.....	349
Рачуноводствене исправе и аналитички контни план.....	350
Отварање пословних књига	351
Распоређивање резултата	352
Састављање периодичног и годишњег обрачуна	353
РАЧУНОВОДСТВЕНИ ОБЛИЦИ И ФОРМЕ	354
<i>Уводна разматрања</i>	<i>354</i>
<i>Рачуноводствени облици - средства организације рачуноводства.....</i>	<i>355</i>
<i>Врсте рачуноводствених облика.....</i>	<i>356</i>
Италијански облик	356
Старо-италијански рачуноводствени облик.....	356
Ново-италијански рачуноводствени облик	357
Француски облик	359
Немачки облик	360
Енглески облик.....	361
Амерички облик	362
ДОКУМЕНТОВАНOST У РАЧУНОВОДСТВУ.....	365
<i>Уводна разматрања</i>	<i>365</i>
<i>Значај документа за рачуноводство</i>	<i>366</i>
<i>Класификација докумената.....</i>	<i>366</i>
Унутрашња и спољна документа	367
Благајничка и остала документа.....	368
Оригинална и изведена документа.....	368
<i>Рачуноводствена документа према нашим прописима</i>	<i>368</i>
<i>Облици рачуноводствених докумената.....</i>	<i>369</i>
<i>Проверавање документа у рачуноводству</i>	<i>370</i>
<i>Чување рачуноводствених докумената</i>	<i>371</i>
<i>Важнија књиговодствена документа</i>	<i>372</i>
Пријемница.....	372
НАЗИВ АРТИКЛА.....	372
Требовање.....	373
НАЗИВ АРТИКЛА.....	373

Радни налог.....	373
Радни лист.....	374
Предајница.....	374
Отпремница.....	375
Фактура (рачун).....	376
Вирмански налог.....	377
Општа уплатница.....	377
Готовински чек.....	377
Извод банке.....	377
Дневник благајне.....	378
Списак за исплату зарада.....	379
Путни налог.....	380
<i>Контирање.....</i>	380
РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОДИ.....	383
<i>Уводна разматрања.....</i>	383
<i>Важнији рачуноводствени методи.....</i>	383
Преносни метод.....	384
Копирни метод.....	384
Машински метод.....	386
Метод бушених картица.....	386
Аутоматски рачуноводствени метод.....	388
<i>Рачуноводствени методи као средства рационализације рачуноводства.....</i>	388
IV. ДЕО ПРИМЕНА РАЧУНАРА У РАЧУНОВОДСТВУ ...	391
УВОДНА РАЗМАТРАЊА.....	393
<i>Појам рачунара и рачунарских система.....</i>	<i>395</i>
<i>Поступци и методологија рада при примени рачунара.....</i>	<i>397</i>
Могућности савременог начина рада.....	399
<i>Вођење главне књиге на рачунару.....</i>	<i>403</i>
Методологија рада главне књиге.....	403
Прикупљање и контрола докумената.....	403
Обрада докумената.....	404
Књижење налога.....	405
Штампање прокњиженог налога главне књиге.....	405
Архивирање.....	405
Остали елементи методологије рада.....	407
<i>Чиниоци пословања.....</i>	<i>407</i>
<i>Формалне и логичке контроле.....</i>	<i>413</i>
Основне опште контроле.....	416

Сви атрибути који су у пројекту предвиђени као обавезни морају бити попуњени.....	417
Сва нумеричка поља морају бити чисто нумеричка.....	417
Сви датуми морају бити контролисани на логичку исправност	417
Посебне формалне контроле главне књиге	418
Посебне логичке контроле главне књиге	423
<i>Књижење</i>	426
Проширење главне књиге са финансијском аналитичком евиденцијом.....	426
Поруке и дијалог са корисником.....	428
V. ДЕО ЗАДАЦИ И РЕШЕЊА.....	431
ЛЕКСИКОН РАЧУНОВОДСТВА	445
ЛИТЕРАТУРА	475
ЗАКОНИ И ДРУГИ ПРОПИСИ	479